

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงเป็นมหันตภัยที่คุกคามชีวิตมนุษย์และเป็นปัญหาสำคัญทั้งทางด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคมของทุกประเทศทั่วโลก ทั้งนี้เพราะโรคเอดส์สามารถติดต่อระหว่างมนุษย์ได้หลายทางเช่น ทางเลือด น้ำเมือก น้ำอสุจิ ฯลฯ ซึ่งเมื่อเป็นโรคแล้วทำให้การแพร่กระจายของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยมีกระบวนการทางสังคมเกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมทางเพศและการใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือดเป็นปัจจัยเสริม (Kaplan, et al 1987 : 151) บุคคลที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์สูงจึงได้แก่ บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์สำล่อนโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้อง บุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศผิดปกติ หรือบุคคลที่ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด (Becker & Joseph 1988 : 403, Ginzburg 1988 : 206 - 207 อ้างใน เอื้อมพร กาญจนรังสีชัย 2532 : 1 - 2) และเนื่องจากยังไม่มียาหรือวัคซีนที่มีประสิทธิภาพในการรักษาหรือป้องกันโรคเอดส์ได้ การติดเชื้อโรคเอดส์เป็นการติดเชื้อตลอดชีวิต และใช้ระยะเวลานานกว่าจะแสดงอาการของโรคให้ปรากฏ ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์อาจจะไม่มีอาการใด ๆ ในระยะแรก แต่สามารถแพร่เชื้อให้ผู้อื่นได้ อาการของโรคเอดส์มีความรุนแรงมาก ผู้เป็นโรคเอดส์มักจะตายด้วยโรคแทรกซ้อนต่าง ๆ กล่าวคือ ภายหลังจากการวินิจฉัยว่าป่วยเป็นโรคเอดส์ผู้ป่วยร้อยละ 50 เสียชีวิตภายใน 1 ปี ร้อยละ 90 เสียชีวิตภายใน 3 ปี และภายในเวลา 5 ปี พบอัตราตายเกือบร้อยละ 100 (อำนาจ ไตรสุภา และทหาร พันธุ์ภู 2529 : 26 - 29) นอกจากนั้นโรคเอดส์ยังเกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ หากมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์โดยไม่ป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง ปัจจุบันผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ทวีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงเป็นที่หวาดกลัวแก่ประชาชนทั่วไป

ผลกระทบจากการระบาดของโรคเอดส์ต่อจิตใจ ชีวิตและสังคม พบว่าผู้ติดเชื้อโรคเอดส์มีความวิตกกังวล หวาดกลัว ซึมเศร้า แยกตัวเองออกจากสังคม ลี้หน้าง โกรธตัวเอง และผู้อื่น บางคนคิดฆ่าตัวตาย ความสัมพันธ์ในครอบครัวล้มเหลว การดำเนินชีวิตในสังคมเปลี่ยนแปลงไป (ศุภชัย ฤกษ์งาม 2534 : 5-6) ซึ่งผลกระทบดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์ไม่เพียงแต่ต้องการมีชีวิตอยู่รอดเท่านั้น หากต้องการมีชีวิตที่ดีในสังคมด้วย นอกจากนี้ความกลัว ความรู้ไม่จริงเกี่ยวกับโรคเอดส์และการติดต่อ ทำให้เกิดการตื่นกลัว รังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จนถึงขั้นไล่ออกจากงาน ซึ่งเป็นการทำลายความสัมพันธ์อันดีของคนในครอบครัว ชุมชน สังคมและระดับประเทศอีกด้วย นอกจากนี้โรคเอดส์ยังมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งสเตเซียร์ โอเบรมสกี (Stasia Obremsky) มหาบัณฑิตทางบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้คำนวณโดยวิธีของผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลก พบว่าผู้ป่วยโรคเอดส์ 1 คน มีการสูญเสียรายได้ไป 25,000 เหรียญสหรัฐต่อปี สูญเสียแรงงาน 25 ปี ซึ่งจะทำให้โลกสูญเสียรายได้ในปี 2535 ประมาณ 133 พันล้านบาท (ธีระ รามสูตร 2534 : 10 - 13) เนื่องจากผู้ป่วยโรคเอดส์ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20 - 49 ปีอยู่ในวัยทำงาน ดังนั้นการมีผู้ป่วยโรคเอดส์จำนวนมากในสังคมจึงทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ การสูญเสียรายได้เนื่องจากการป่วยและการเสียชีวิตนั้นเป็นเพียงผลกระทบทางเศรษฐกิจส่วนหนึ่งเท่านั้น ยังมีความสูญเสียอื่นอีก เช่น ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นปัญหาและภาระของประเทศอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลากร และการจัดหาค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ ซึ่งต้องจ่ายค่ายา Zidovudine (ZDV) หรือ Azidothymidine (AZT) กว่า 25,000 บาทต่อคนต่อเดือน รายได้จากการท่องเที่ยวลดลง กองทุนจากต่างประเทศชลดตัว ซึ่งกล่าวได้ว่าโรคเอดส์ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจไปไม่น้อยกว่าแสนล้านบาท (ธีระ รามสูตร 2534 : 10 - 13)

ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์พบได้ในเกือบทุกจังหวัดของประเทศไทย แต่จะพบมากในจังหวัดใหญ่ ๆ และเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ พบมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ จังหวัดในภาคเหนือคือ เชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนถึง 5,834 คน และพบว่ากลุ่มโสเภณีมีจำนวน

ติดเชื้อโรคเอดส์สูงสุด คือ 2,082 คน และมีอัตราการความชุกในกลุ่มนี้สูงถึงร้อยละ 44.0 รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพรับจ้าง ทำนา ทหาร ตำรวจ (สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด เชียงใหม่ : 1 ต.ค. 2534) จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเพิ่มอัตราการ ติดเชื้อโรคเอดส์ในกลุ่ม โสเภณีเป็น ไปอย่างรวดเร็ว และเนื่องจากการสำรวจชายที่ป่วยเป็น กามโรคร้อยละ 96.1 มีประวัติเพศสัมพันธ์กับโสเภณี ดังนั้นโสเภณีจึงถือได้ว่าเป็นแหล่งแพร่ ของกามโรคแบบปฐมภูมิ (Primary source of venereal disease) ชายที่ใช้บริการ ทางเพศส่วนใหญ่จึงติด เชื้อโรคเอดส์จากการเที่ยวหญิง โสเภณี (เอกสารประกอบการสัมมนา ระดับชาติเรื่อง โรคเอดส์แห่งชาติ ครั้งที่ 1 2534 : 4 - 6) จากการสำรวจของ สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 พ.ศ. 2534 พบว่าชายที่ใช้บริการทางเพศจากหญิง โสเภณี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทำนา ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และมีอายุระหว่าง 15 - 49 ปี จากการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ของเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2533 พบว่ามีอัตรา การติดเชื้อโรคเอดส์(HIV Positive) สูงสุดถึงร้อยละ 14.0 ในกลุ่มทหารเกณฑ์ในจังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งอัตราการติด เชื้อโรคเอดส์ในกลุ่มทหารเกณฑ์เหล่านี้อาจทำให้เกิดการขาดแคลน กำลังสำคัญในการป้องกันและพัฒนาประเทศในภายหน้า หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์อย่างมีประสิทธิภาพ

ทหารเกณฑ์เป็นกลุ่มชายวัยฉกรรจ์ ที่เข้ารับการเกณฑ์ทหารเมื่ออายุครบ 21 ปี บริบูรณ์ โดยปกติทั่วไปจะมีการเกณฑ์ทหารปีละ 1 ครั้ง และเรียกเข้าประจำการเป็น 2 ผลัด ในผลัดแรกเริ่มเดือนพฤษภาคมและผลัดที่สองเดือนพฤศจิกายน ทหารเกณฑ์จะเข้าประจำการ เป็นเวลา 2 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่ในปีหนึ่ง ๆ จะมีทหารเกณฑ์ทั้งหมดประมาณ 2,200 คน โดยแยกประจำการทั้งกองทัพบก (ค่ายกาวิละ) กองทัพอากาศ (กองบิน 41) และค่ายอื่น ๆ อีก 5 ค่าย ทหารเกณฑ์ของกองทัพบก และกองทัพอากาศจะได้รับการตรวจร่างกายเมื่อเริ่ม เข้าประจำการ และได้รับการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ ครั้งละ 2 ชั่วโมงทุก ๆ 3 เดือน แต่จากการสำรวจในปี 2530 พบว่าทหารเกณฑ์ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั้งสิ้นร้อยละ 99.7 และจากการสำรวจของ ศูนย์กามโรคเขต 10 จังหวัดเชียงใหม่ ในเดือนพฤษภาคม 2533 พบว่าทหารเกณฑ์กองทัพบก

อากาศ (กองบิน 41) ติดเชื้อโรคเอดส์ถึงร้อยละ 6 จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มทหารเกณฑ์นี้เป็นกลุ่มชายวัยฉกรรจ์ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ เนื่องจากอุบัติการณ์และความชุกชุมของกามโรค เป็นตรรกะชั้นที่สามารถบ่งบอกถึงความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้อย่างดี เพราะแสดงถึงระดับความสำล่อนทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (วิวัฒน์ โรจนพิทยากร 2534 : 14) และเนื่องจากทหารเกณฑ์เหล่านี้มีอายุระหว่าง 21 - 23 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และระหว่างการฝึกชายเหล่านี้ต้องย้ายถิ่นฐานมาพักอาศัยอยู่ร่วมกับชายด้วยกัน ฝึกปฏิบัติงานร่วมกัน ชายเหล่านี้อยู่ในวัยที่มีความสนใจและความต้องการทางเพศสูง จึงมีกิจกรรมทางเพศระหว่างประจำการ ทหารเกณฑ์จำนวนหนึ่งได้ใช้บริการทางเพศจากหญิงโสเภณีในสำนักบริการเป็นการหาประสบการณ์ ประกอบกับอัตราความชุกของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในกลุ่มหญิงโสเภณีสูงถึงร้อยละ 44.0 ดังกล่าวแล้ว และทหารเกณฑ์เหล่านี้เคยมีประวัติการป่วยเป็นกามโรคมาก่อน เช่น อาจมีแผลที่อวัยวะเพศ ซึ่งส่งเสริมการรับเชื้อโรคเอดส์ได้ง่ายขึ้น จึงเป็นปัจจัยที่เสริมในพฤติกรรมเสี่ยงที่จะติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น (วิวัฒน์ โรจนพิทยากร 2534 : 6) และเนื่องจากในระหว่างประจำการหลังจากฝึกภาคพื้นฐานแล้ว ทหารเกณฑ์ส่วนหนึ่งจะถูกส่งไปประจำการภาคสนาม เช่น ทหารเกณฑ์กองทัพบก (ค่ายกาวิละ) จะประจำภาคสนามในอำเภอแม่ริม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่สะเรียง อำเภอป่าตอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทหารเกณฑ์กองทัพอากาศ (กองบิน 41) จะถูกส่งไปประจำการฐานทัพอากาศที่จังหวัดน่าน ฐานทัพอากาศ ดอยอินทนนท์ จึงเห็นได้ว่าการย้ายถิ่นของกลุ่มทหารเกณฑ์ ซึ่งทหารเกณฑ์ที่ย้ายถิ่นประจำการก็จะมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการในบริเวณใกล้เคียง ในทางระบาดวิทยาทหารเกณฑ์ที่มีเชื้อโรคเอดส์สามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ให้กับหญิงบริการทางเพศเหล่านั้น หรือหญิงอื่นที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย หากไม่มีการป้องกันอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถรับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกายได้จากการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่มีเชื้อโรคเอดส์เช่นกัน และเมื่อทหารเกณฑ์เหล่านี้แต่งงานก็จะแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่ภรรยาและบุตรหรือบุคคลอื่นอีกต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด ซึ่งทหารเกณฑ์เหล่านี้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา และป้องกันประเทศเมื่อมีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์สูงขึ้น จะเป็นผลกระทบที่สำคัญต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ทั้งในการดำรงชีวิต และความมั่นคงของประเทศ

ในปัจจุบันนี้อัตราการติดเชื้อโรคเอดส์ทั่วประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถึงร้อยละ 7.4 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 รัฐบาลได้กำหนดให้โรคเอดส์เป็นโรคร้ายแรงที่ต้องเฝ้าระวัง และกำหนดมาตรการในการดำเนินการป้องกัน โดยมีกลวิธีหลักคือ ป้องกันการแพร่กระจายโรคทางเพศสัมพันธ์ พร้อมทั้งเฝ้าระวังการติดเชื้อในกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ โดยติดตามการเคลื่อนไหวของโรคเอดส์อย่างใกล้ชิด มีการให้ความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องของโรคเอดส์ โดยการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบแก่ประชาชนทั่วไป และเน้นที่กลุ่มเสี่ยง ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยลดการระบาดของโรคเอดส์ได้ (ศุภชัย ฤกษ์งาม 2534 : 5) นอกจากนี้ ความรู้ที่ถูกต้องยังจะช่วยลดความกลัว ความเชื่อที่ผิด ๆ ของประชาชนต่อโรคเอดส์ เพราะการได้รู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรค การติดต่อ การแพร่กระจายและการป้องกันโรค จะทำให้บุคคลมีความรู้ที่ถูกต้อง และเห็นความสำคัญหรือความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ และเป็นการเฝ้าระวังโรคในกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อให้เสี่ยงต่อการเป็นโรคเอดส์ (กระทรวงสาธารณสุข 2532 : 4)

แต่การที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลใดก็ตาม ควรจะมีการศึกษาถึงความรู้ เจตคติหรือความเชื่อ และการปฏิบัติตัวของบุคคลก่อน เพราะความเชื่อด้านสุขภาพจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลให้มีการปฏิบัติตามความคิดเห็น และความเข้าใจของตน (Rokeach 1970 : 214) นอกจากนี้เจตคติหรือความเชื่อยังเป็นองค์ประกอบในการปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรค ถ้าบุคคลมีความรู้เรื่องโรคด้วยแล้วจะเป็นส่วนเสริมให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันโรคได้ดียิ่งขึ้น และจากการศึกษาของ เบคเกอร์, โรเซนสไตน์, ไมแมน และคณะ (อ้างใน สุวิมล ฤกษ์มนตรี 2534 : 22 - 26) พบว่าการที่บุคคลจะปฏิบัติตัวเพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นโรคหรือมีพฤติกรรมป้องกันโรคนั้น จะต้องมีการรับรู้ว่าเป็นผู้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค โรคที่เกิดขึ้นนั้นมีความรุนแรงและอาจทำอันตรายต่อตนเอง หรือในทำนองเดียวกันถ้าหากบุคคลรับรู้ว่าการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคนั้นมีอุปสรรค ก็อาจทำให้ไม่ปฏิบัติตามโรคนั้น แม้ว่าเจตคติ ความเชื่อไม่ใช่สิ่งเปลี่ยนแปลงได้ง่าย แต่ถ้าบุคคลได้รับความรู้ ข่าวสารใหม่ ๆ มีการรับรู้ที่ถูกต้องก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความเชื่อ หรือทัศนคติได้ และในการจะปรับพฤติกรรมนั้นจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับ

วิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน (Life - Style) และสภาพสิ่งแวดล้อมของผู้ปฏิบัติเหล่านั้นด้วย
(บุญเยี่ยม ตระกูลวงศ์ 2528 : 26)

ดังนั้นการสำรวจความรู้ เจตคติหรือความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ จึงมีความสำคัญที่ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของกลุ่มทหารเกณฑ์ ซึ่งกล่าวได้ว่าหากทหารเกณฑ์มีความรู้เรื่องโรคเอดส์อย่างถูกต้อง จะมีผลให้ทหารเกณฑ์มีเจตคติ หรือความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์อย่างถูกต้อง และเป็นผลให้มีพฤติกรรมการปฏิบัติตัว ในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้อย่างถูกต้องด้วย หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของกลุ่มทหารเกณฑ์ ในทางที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความรู้ เรื่อง โรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ เจตคติหรือความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ และการปฏิบัติตัว ในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงานวางแผนดำเนินการ ควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มเสี่ยง ได้อย่างเหมาะสม และก่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ในกลุ่มทหารเกณฑ์ หรือกลุ่มวัยเจริญพันธุ์สูง (Sexually active age) เพื่อให้มีการดำเนินชีวิตที่ปราศจากโรคเอดส์อื่นจะนำมาซึ่งการลดการติดเชื้อโรคเอดส์ และเป็นการลดอัตราการเป็นโรคเอดส์ของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้เรื่อง โรคเอดส์ของทหารเกณฑ์
2. เพื่อศึกษาถึงความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์
3. เพื่อศึกษาถึงการปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์
4. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคเอดส์ ความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ และการปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความรู้เรื่องโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์
2. ความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์
3. ความรู้เรื่องโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เรื่องพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ในทหารเกณฑ์กองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ ความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ การปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ในทหารเกณฑ์กองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ผลัดที่ 1/2535 ซึ่งเริ่มเข้าประจำการในวันที่ 1 พฤษภาคม 2535 จำนวน 300 คน โดยการตอบแบบสอบถามปลายปิด ในเดือนกรกฎาคม 2535

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง การกระทำใด ๆ อันเป็นการป้องกันมิให้ได้รับเอาเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ตามสภาพที่ผู้กระทำคาดหวังหรือปฏิบัติ โดยเชื่อว่าจะป้องกันได้และให้ประโยชน์มากที่สุด มีอุปสรรคน้อยที่สุด ซึ่งพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์นี้จะประกอบด้วยความรู้เรื่องโรคเอดส์ ความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ และการปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์

ความรู้เรื่องโรคเอดส์ หมายถึง ความรู้ในเรื่องสาเหตุของโรคเอดส์ อาการ และอาการแสดงของโรคเอดส์ การติดต่อ การวินิจฉัย การป้องกัน การรักษาโรคเอดส์

ความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง เจตคติ หรือความเชื่อ หรือความคิดเห็น หรือการรับรู้ของทหารเกณฑ์ต่อโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์ ความรุนแรงของโรคเอดส์ ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ แรงจูงใจในด้านสุขภาพและปัจจัยด้านจิตสังคม

การปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง การกระทำหรือวิธีการ ที่แสดงออกโดยเจตนา เพื่อไม่ให้ เป็นโรคเอดส์หรือมีโอกาสเป็นโรคเอดส์น้อยที่สุดได้แก่

- การใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้องทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์
- การมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียว หรืองดเสี้ออนทางเพศ
- การงดร่วมเพศอย่างฉับปกติ เช่น การร่วมเพศทางปาก ทวารหนัก
- การงดใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น เช่น ใบบิดโกน กรรไกรตัดเล็บ
- การงดใช้สารเสพติด โดยใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน
- การงดสัมผัสเลือดหรือรับเลือดของบุคคลอื่น โดยไม่ปลอดภัย

ทหารเกณฑ์หรือทหารกองประจำการ หมายถึง บุคคลเพศชายซึ่งถูกเรียกเข้ารับราชการทหารหรือเข้าประจำการเมื่ออายุครบ 21 ปีบริบูรณ์ และประจำการในกองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ในผลัดที่ 1/2535 ซึ่งเริ่มประจำการเมื่อ 1 พฤษภาคม 2535

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงระดับความรู้เรื่องโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์
2. ทราบถึงระดับความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของทหารเกณฑ์
3. ทราบถึงระดับการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์
4. ทราบพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์

5. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางการให้ความรู้หรือการให้สุขศึกษา
ที่ถูกต้องเหมาะสมในกลุ่มทหารเกณฑ์ต่อไป
6. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานควบคุม และป้องกันโรคเอดส์ ในกลุ่ม
ทหารเกณฑ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved